

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 24.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1894.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Νομίζει τις ότι στοιχειά τε και άνθρωποι, φυσικαί τε και ήθικαί δυνάμεις συνώμοσαν τον όλεθρον της μικρᾶς ἐκείνης γωνίας της γῆς, ήτις Ἑλλάς καλεῖται. — Ὡσεὶ μὴ ήρκουν αἱ ἄλλαι αὐτῆς πρόσφατοι συμφοραί, ὧν τινες μὲν μόλις ήξαντο ἐπουλούμεναι, τινες δὲ και ἐξακολουθοῦσι μαστίζουσαι ἀμειλίκτως τον δύστηνον τούτον τόπον, ὡσεὶ πολὺς παρήλθε χρόνος ἀπὸ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ και ἐν Ζακύνθῳ και ἐν Θήβαις σεισμικῶν καταστροφῶν, ὡσεὶ ἀνεπαρκῆς ήν ἡ μαστίζουσα τήν χώραν και τὰς οικονομικὰς δυνάμεις αὐτῆς λυμαινομένη σταθιδικῆ κρίσις, ὡσεὶ μικρὸν ήν τὸ ἀπὸ της ἐπισήμου αὐτῆς πτωχεύσεως κακόν, ὡσεὶ τέλος μὴ ήν ἱκανὴ ἡ ἐκ πάντων τούτων ἀπελπισία, νέα κατὰ τήν λήξασαν ἐβδομάδα ήγγέλθησαν ήμῖν ἐπισκήψαντα ἐπὶ τοῦ δυσμοίρου τόπου δεινά, μακράν τινα θεομηνίαν οἰνεὶ συνεχίζοντα. — Νεαὶ σεισμικαὶ δονήσεις, ἐπανειλημμένως και ἰσχυρῶς ἄπαν τὸ ἔδαφος της Ἑλλάδος διασεισάσαι, μετέβαλον εἰς ἐρείπια πολυανθρώπους, ἐν Λοκρίδι μάλιστα, κωμοπόλεις και κόμας, ὧν οἱ κάτοικοι ἄλλοι μὲν τον θάνατον εὗρον ὑπὸ τὰ ἐρείπια ταῦτα, ἄλλοι δὲ δεινὰ ὑπέστησαν τραύματα, οἱ δὲ λοιποὶ ἄστεγοι και γυμντεύοντες και λιμώττοντες θὰ διέλθωσι τὰς χαρμῶδυνους τῷ λοιπῷ χριστιανισμῷ ήμέρας τοῦ Πάσχα. — Κατὰ τὰς τελευταίας μάλιστα τηλεγραφικὰς εἰδήσεις νέος ἰσχυρὸς σεισμός, τὸ μεθονύκτιον της παρασκευῆς πρὸς τὸ χθὲς σάββατον ἐπισυμβὰς, καθ' ὀλοκληρίαν κατέστρεψε τήν Ἀταλάντην εἰς τὰς Θήβας. — Ἡ κυβέρνησις ἐσπευσεν, ὡς εἰκόσ, εἰς περίθαλψιν τῶν θυμάτων, ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι τὸ γεγονός πρὸς τοῖς ἄλλοις θλιβεροῖς αὐτοῦ ἀποτελέσμασι δὲν θὰ λείψῃ νὰ ἐπηρεάσῃ και τὰ ἄλλως μὴ εὖρωστοῦντα οικονομικὰ τοῦ κράτους, και μάλιστα κατὰ τὰς πα-

ραμονὰς ἀκριβῶς της διομολογήσεως τοῦ ὀριστικοῦ συμβιβασμοῦ πρὸς τοὺς πιστωτὰς αὐτοῦ. — Οὔτοι κατὰ τὰς τελευταίας πληροφορίας ἀποδέχονται τήν εἰς 30 0(0) ἐλάττωσιν τῶν εἰς αὐτοὺς ἐκτινομένων τόκων, ὑπολείπεται δὲ μόνον ἡ διακανόνισις τοῦ τρόπου της ἐξασφαλίσσεως της τακτικῆς ἐκτίσεως τοῦ ποσοστοῦ τούτου, περὶ ήν ἀκριβῶς νῦν στρέφονται αἱ διαπραγματεύσεις. — Ἀλλὰ και περὶ της ἐν τούτῳ αἰσίας ἐκδόσεως τῶν διαπραγματεύσεων μεγίστας παρέχει ἐλπίδας ἡ φιλόφρων και διαλλακτικῆ ἀπάντησις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὁμολογιούχων πρὸς τήν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν. — Οὔτοι ἀρνοῦνται πᾶσαν πρόθεσιν πρὸς ἐπιβολήν ἐλέγχου, ἀπτομένου της ἀξιοπρεπειᾶς της χώρας.

Ὡς πρὸς τὰ πράγματα της δυσμικῆς Ἑυρώπης, τήν πολιτικολογίαν της ἐβδομάδος ταύτης ἐπισκόλησαν οἱ ἀρραβάνες τοῦ διαδόχου τοῦ ρωσικοῦ θρόνου μεγάλου δουκὸς Νικολάου μετὰ της γερμανίδος πριγκιπίσσης της Ἑθης Ἀλίκης, πρώτης μὲν ἐξαδέλφης τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, συγγενοῦς δὲ και τῷ βασιλικῷ οἴκῳ της Ἀγγλίας. — Τὸ γεγονός τοῦτο οἱ εὐχερῶς τοὺς πόθους αὐτῶν ὡς πράγματα ὑπολαμβάνοντες ἐσπευσαν νὰ παραστήσωσιν ὡς σημαντὰν ὀριστικῶς τροπὴν ἐν τῇ ἐξωτερικῇ πολιτικῇ της Ρωσίας, ήν οὕτω φαντάζονται ἀναστρέφουσαν πρὸς τὰς γερμανικὰς συμπαθείας και παρασκευαζομένην εἰς ἐγκατάλειψιν τοῦ της Κρονστάδης και Τουλῶνος ἔργου. — Ἀλλὰ πρόδηλον ὅτι οἱ ταῦτα ἰσχυρίζομενοι περὶ τοῦ νέου τούτου δεσμοῦ τῶν οἴκων Ρωμανῶν και Χοεντσόλλερν δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ ἐλεγχθῶσιν αὐθις ὑπὸ τῶν πραγμάτων ὡς ἐκουσίως ἀμβλυποῦντες πρὸς τὰ διδάγματα της συγχρόνου διεθνοῦς πολιτικῆς ἱστορίας, ήτις φανερότατα καταδεικνύει ὅτι τὰ ήγεμονικὰ συνοικέσια οὐδεμίαν ἀσκοῦσιν ἐπίδρασιν ἐπὶ της ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῶν διαφόρων κρατῶν, ἅτινα τὰς διεθνεῖς σχέσεις αὐτῶν ρυθμίζουσιν, οὐχὶ κατὰ τὰς ἀξιώσεις της συγγενείας τῶν ήγεμόνων αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν προγράμματος. — Ὡς πρὸς

τὴν Γαλλίαν, εἶνε πιθανὸν ὅτι καὶ ἐν Παρισίοις ὑπάρχουσιν οἱ μετ' ἀπαρεσκειάς, ἴσως δὲ καὶ τινος ἀνοουχίας προσβλέψοντες εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος συνδικέσιον, ἀφοῦ καὶ εἰς τὸν γάμον τοῦ διαδόχου τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου δὲν ἐλειψάν ν' ἀποδώσωσι σημασίαν, ἢς οὗτος παντελῶς ἐστερεῖτο. — Ἄλλ' εἶνε βέβαιον ὅτι, ὡς ἡ ἑλληνικὴ πολιτικὴ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀποδείξῃ αὐτοῖς ὅτι ἕτερον οἱ συγγενικοὶ δεσμοὶ καὶ ἕτερον τὰ πολιτικὰ συμφέροντα, οὕτω καὶ ἡ ρωσικὴ θὰ πείσῃ αὐτοὺς τάχιστα ὅτι δὲν μετακινεῖται κατὰ τὰς προσωπικὰς συμπαθείας τῶν νέων αὐτῆς μελῶν.

— Ἐπειτα τίς ἀγνοεῖ ὅτι ἡ ρωσικὴ αὐτὴ γινώσκει νὰ ἐνστερνίζῃ γνησίως εἰς τὰ κτητὰ μέλη τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου τὰ ἔθνικὰ συμφέροντα καὶ τὰς ἔθνικὰς ἀρχάς, ἀποδύουσα αὐτὰ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον καὶ εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ἀκήρατον ἐμβόλλουσα τὴν ρωσικὴν ἔθνικότητα καὶ τὰ εἰς τὴν νέαν πατριδα αὐτῶν ἱερά καθήκοντα προσκρόντως διδάσκουσα;

— Καθ' ἡμᾶς τοῦτο μόνον προκύπτει ὑπὸ διεθνῆ ἐποψίαν ἐκ τοῦ συνδέσμου τούτου τῶν αὐτοκρατορικῶν οἴκων Ρωσίας καὶ Γερμανίας, ἐν ἐπὶ πλέον ἐξέγγυον τῆς παρατάσεως τῆς εἰρήνης ἐφ' ὅσον εἶνε δυνατὴ ἢ παράτασις αὐτῆς, ἅτε τῶν διὰ συγγενείας συνδεομένων δυναστειῶν μελλουσῶν κατ' ἀνάγκην νὰ ἐξαντλήσωσι πάντα τὰ μέσα τῆς συνεννοήσεως πρὶν ἢ καταφύγωσιν εἰς τὴν βίαιαν τῶν διαφωνιῶν λύσιν.

Σχετικῶς πρὸς τὸ παταγωδῶς ἀνακινηθὲν ζήτημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ, τὰ περὶ τούτου θρυλλήματα ἐξακολουθοῦσι συγκρουόμενα κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ αἰρωσὶ μᾶλλον πᾶσαν ἐλπίδα πραγματώσεως τοῦ εὐλόγου τούτου πθίου τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν ἢ νὰ ἐνισχύσωσι τὴν γνώμην τῶν προσδοκόντων τελεσφόρησιν τινὰ τῶν ἐκ Βερολίνου γινομένων ἐπὶ τῷ ὀκοπῷ τούτῳ ἐνεργειῶν. — Διότι, ἐνῶ οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ἀνεπιφυλάκτως εἰς τὴν εἰδησίαν περὶ ἀναστολῆς τῶν θερινῶν ἐν Κράσνοε-Σέλφ στρατιωτικῶν γυμνασίων, ἐνῶ μετὰ πλείονος ἔτι δυσπιστίας θ' ἀπεδέχετο πᾶς τὸ θρύλλημα περὶ ἀφέσεως πρὸ τοῦ προσεχοῦς θέρους διακοσίων χιλιάδων ἀνδρῶν, ἀποσταλνδομένων διήθεν ἐγκαίρως εἰς τὰ γεωργικὰ αὐτῶν ἔργα, καὶ περὶ προσκλήσεως τοῦ ἑνὸς τρίτου μόνον τῶν τοῦ ἔτους τούτου κληρωτῶν, ἐνῶ, λέγομεν, οὐδὲν θὰ ἠδύνατο ν' ἀποδεχθῆ ἀνεπιφυλάκτως τὰς εἰδήσεις ταύτας καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὐδὲ τὸ ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἐν Λονδίῳ κατὰ σπουδὴν συναχθὲν συμπέρασμα, ὅτι ἡ Ρωσία ἤρξατο ἤδη ἀφοπλιζομένη, παράδειγμα πρὸς μίμησιν παρέχουσα ταῖς ἄλλαις Δυνάμεσι, προδήλως λογικώτερον ἔχουσα παρίστανται ἢ πρὸς ταύτας ἐκ Πετρούπολεως ἀντεπεξερχομένη εἰδησίαι, καθ' ἣν ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος μετὰ τῶν συμμάχων αὐτοῦ δύο ἄλλων ἡγεμόνων εἰσνηγῆδατο μὲν τῷ αὐτοκράτορι Ἀλεξάνδρῳ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀφοπλισμοῦ, ἔσχε δὲ παρ' αὐτοῦ τὴν ἀπάντησιν, ὅτι πρὸς τοῦτο ἀνάγκη πρότερον ἢ μὲν Γερμανία νὰ συνεγνωθῆ μετὰ τῆς Γαλλίας, ἢ δὲ Αὐστροουγγαρία νὰ ρυθμίσῃ προσκρόντως τὴν ἐν τῇ ἰλλυρικῇ χερσονήσῳ πολιτικὴν αὐτῆς. — Ὅτι ἐν τοῖς δυσὶ τούτοις σημείοις θὰ προσέκοπτε πᾶσα ἐνέργεια τῶν εὐγνωμόνων μὲν διατεθειμένων πρὸς τὸ ὑψεστῶς ἐν Εὐρώπῃ καθεστῶς καὶ διακαῶς ποθοῦν-

των τὴν ἀναλλοίωτον τήρησιν αὐτοῦ, ἀξιούντων ὁμῶς νὰ καταστήσωσι φρουρὸν τῶν ἐν τούτῳ συμφερόντων αὐτῶν τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἄλλης Εὐρώπης, ἀφοῦ ἐξήντησαν τὰς δυνάμεις καὶ τὴν εὐπιστίαν τῶν συμμάχων αὐτῶν, ἐπανειλημμένως ἤδη προεργήθη ἀπὸ τῶν σπηλῶν τούτων, οὐδὲ ἠδύνατο νὰ γέννηται ἄλλως. — Καὶ δὲν φαίνεται μὲν ἀπίθανον ὅτι ταῖς ἐκ Βερολίνου εἰς ἐπίτευξιν μερικοῦ κοινοῦ ἀφοπλισμοῦ ἐνεργεῖαις προστεθήσονται καὶ αἱ ἐκ Λονδίνου, παρασκευαζομένης ἤδη ἀναφορᾶς πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν κοινοτήτων, αἰτουμένης τὴν ἐν τῇ ἀγγλικῇ πρωτεύουσῃ σύγκλησιν διεθνούς συνεδρίου, ἐπιζητήσαντος τὴν πραγμάτωσιν τοῦ σχεδίου, ἐξ ἴσου ὁμῶς πιθανὸν τυγχάνει ὅτι καὶ τῇ Ἀγγλίᾳ ρηθῆσεται ὅτι, πρὶν ἢ τοιαύτην εἰσνηγήσῃται τοῖς ἄλλοις ἰδέαν, ὄφειλε νὰ ρυθμίσῃ τὴν ἀποικιακὴν πολιτικὴν αὐτῆς κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ ἀπείρῃ μίτε εἰς τὸ διεθνὲς δίκαιον μίτε εἰς τὰς ρητὰς καὶ ἐπανειλημμένας τῶν κυβερνήσεων αὐτῆς διαβεβαιώσεις καὶ ὑποσχέσεις. — Δύναται ἢ μὲν Γερμανία νὰ συνεννοηθῆ μετὰ τῆς Γαλλίας πρὸς δικαιοτέραν διαρρυθμίσιν τοῦ ἐν Φραγκφούρτῃ ἔργου, ἢ δὲ Αὐστροουγγαρία νὰ παραδῇ ἀσφαλῆ ἐγγύημα περὶ τῆς ἀνιδιοτελοῦς αὐτῆς παρὰ τὸν Ἰστρον πολιτικῆς, ἢ δὲ Ἀγγλία νὰ πραγματώσῃ τὰς ἐπανειλημμένας τοῦ κ. Γλάδστωνος, τοῦ μαρκιστοῦ Σαλισβουρῆ καὶ πάλιν τοῦ κ. Γλάδστωνος ὑποσχέσεις ἢ τοῦλάχιστον νὰ ὀρίσῃ ἀκριδῶς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἀναποδράστως θὰ ἐπραγμάτωσιν αὐτὰς; — Ταῦτα μόνον γινόμενα θὰ ἠδύνατο νὰ παράσχωσι βάσιν πρὸς σοβαρὰν περὶ ἀφοπλισμοῦ διεθνῆ σκέψιν· ἀτυχῶς ὁμῶς οὐδὲν ὑπάρχει νεώτερον, ἐπιτρέπον ἡμῖν τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὰ πράγματα εὐρίσκονται ἐν τοιαύτῃ ὁδῷ. — Τούτου ἕνεκα ἐν μέσῳ τοῦ περὶ ἀφοπλισμοῦ πολλοῦ καὶ συνεχοῦς πατάγου βλέπομεν οὐ μόνον τὴν Ρωσίαν συμπληροῦσαν συντόμως τὴν ναυτικὴν αὐτῆς συγκρότησιν καὶ γιγαντώδη σχέδια ποταμοπολιτικῆς συγκοινωνίας μελετῶσαν καὶ τὴν Γαλλίαν ἐνισχύουσαν τὰς παρὰ τὰ ἰταλικά σύνορα στρατιωτικὰς αὐτῆς δυνάμεις, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς τὸν λόγον τοῦ ἀφοπλισμοῦ πανταχοῦ κηρυττούσας Δυνάμεις τὰ αὐτὰ πραττούσας, ἢτοι τὴν μὲν Γερμανίαν ἐπιδιόκουσαν παντὶ σθένει τὴν ἐπίτευξιν τῶν οικονομικῶν μέσων τῆς ἐφαρμογῆς τῶν τελευταίως ἠψηφισθεισῶν μεγάλων στρατιωτικῶν μεταρρυθμίσεων, τὴν δὲ Ἰταλίαν καὶ ἐπὶ κινδύνῳ χρεωκοπικῆς ἀτιμώσεως καὶ κοινωνικῶν ἀνυποχίων πειρωμένην νὰ διατηρήσῃ καὶ αὐξήσῃ μάλιστα τὸ ἐνεστῶς τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου αὐτῆς καταστατικόν, τὴν δὲ Ἀγγλίαν πυρετωδῶς νέους Λεβιθὰν προσθέτουσαν εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν πολεμικῶν αὐτῆς σκαφῶν. — Καὶ ταῦτα ἐνῶ φυσικὸν εἶνε ν' ἀρξῶνται τοῦ ἀφοπλισμοῦ αὐτοὶ οἱ τῶν ὑπερογκίων ἐξοπλισμῶν ἀρξάμενοι καὶ τοὺς ἄλλους κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν ὀλισθηρὰν ταύτην ὁδὸν ὠθήσαντες.

M. E. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.